

عنوان مقاله:

رابطه قرآن و علوم انسانی از دیدگاه علامه آیت الله مصباح یزدی

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم انسانی اسلامی، دوره 4، شماره 8 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

جواد محقق - دانش پژوه دکتری قرآن و علوم سیاسی موسسه آموزش عالی علوم انسانی

خلاصه مقاله:

موضوع جامعیت و قلمرو موضوعی قرآن، از مهم ترین مباحث قرآنی است که از دیرزمان تا امروز در میان دانشمندان اسلامی و حتی مستشرقان غربی، موضوع بحث و گفت وگو بوده است؛ اینکه قلمرو موضوعی قرآن شامل چه مباحث و موضوعاتی می شود؟ آیا فقط مسائل عبادی، ارزشی و اخروی در قرآن مطرح شده است یا آنکه حوزه های گوناگون زندگی فردی و اجتماعی، دنیایی و آخرتی و حتی مسائل علمی و تخصصی، از جمله علوم انسانی را نیز در بر می گیرد؟ به تعبیر دیگر رابطه قرآن و علوم انسانی چگونه است؟ آیا مباحث و مسائل علوم انسانی رایج در دانشگاه ها از قبیل مباحث حقوقی، سیاسی، اقتصادی، مدیریتی، اجتماعی، و تاریخی، در قرآن بیان شده اند یا قرآن هیچ اشارتی به این مسائل ندارد؟ در پاسخ به این پرسش ها، رویکردهای مختلفی وجود داشته و دانشمندان اسلامی و غیراسلامی پاسخ های متفاوتی داده اند. در این نوشتار، دیدگاه علامه مصباح یزدی درباره جامعیت قرآن و رابطه آن با علوم انسانی بررسی شده است. ایشان بر این باور است که رابطه قرآن و علوم انسانی، رابطه عموم و خصوص من وجه است و بسیاری از اصول و کلیات علوم انسانی در قرآن وجود دارند و با مراجعه به قرآن و استنباط و استخراج این اصول، می توان علوم انسانی مبتنی بر قرآن، تدوین و تولید، یا علوم انسانی کنونی را تهذیب و اصلاح کرد. درباره اسلامی سازی علوم انسانی مبتنی بر قرآن و منابع دینی، رویکردهای متعددی وجود دارند، مانند: رویکرد «استنباطی-استخراجی»، «تهذیبی-تکمیلی»، «تاسیسی» و... که علامه مصباح بر رویکرد «استنباطی-استخراجی» و «تنقیحی-تکمیلی» تاکید می ورزد.

کلمات کلیدی:

قرآن، علوم انسانی، اسلامی سازی، جامعیت، آیت الله مصباح یزدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1490630>

